

حقوق بین الملل و مناطق دریایی

ندا هاشمی

بهار ۹۶

سرشناسه	هاشمی ، ندا، ۱۳۵۴-
عنوان و نام پدیدآور	حقوق بین الملل و مناطق دریایی / ندا هاشمی.
مشخصات نشر	تهران: ویهان، ۱۳۹۶.
مشخصات ظاهری	۱۰۲ ص.
شابک	۹۷۸-۶۰۰-۸۸۰۹-۰۴-۳
قیمت	۱۵۰،۰۰۰ ریال
وضعیت فهرست نویسی	فیا
یادداشت	کتابنامه: ص. ۹۷-۱۰۲.
موضوع	حقوق دریاها
موضوع	Law of the sea
موضوع	قانون دریایی
موضوع	Maritime law
رده بندی ننگر	۱۳۹۶ ح ۵۲/۱۱۲۰ KZA
رده بندی دیویی	۳۴۲/۰۶۲۸
شماره کتابشناسی	۴۷۱۲۸۰۱

عنوان کتاب	حقوق بین الملل و مناطق دریایی
ناشر	انتشارات ویهان
دفتر انتشارات	تهران: میدان انقلاب، ابتدای خیابان کارگر شمالی، کوچه رستم، پلاک ۳، واحد ۳، تاس: ۶۶۱۷۵۷۹۱
مؤلف	ندا هاشمی
ویراستار	محبوبه رضاعی، عباس کیایی پور
مدیر تولید	موسسه آموزشی خوارزمی
صفحه آرا	الهام کیایی پور
طراح جلد	محمد حدادزاده
شمارگان	۱۰۰۰ جلد
نوبت چاپ	اول، ۱۳۹۶
چاپ و صحافی	موسسه آموزشی خوارزمی
ناظر چاپ	مهندس پیمان عباد
قیمت	۱۵۰،۰۰۰ ریال

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۸۸۰۹-۰۴-۳
ISBN: 978-600-8809-04-3

مقدمه

امروزه از یک سوء توسل به جنگ دریایی الزاماً به معنای غلبه نظامی بر دشمن نیست و هدف از آن جلوگیری از دسترسی طرف مقابل به مناطق مختلف دریایی و تحت فشار قرار دادن آنها از لحاظ اقتصادی و سیاسی، برای رسیدن به اهداف مورد نظر می باشد. واز سوی دیگر در پی گسترش روز افزون حجم مبادلات دریایی و اهمیت حمل و نقل دریایی خصوصاً انتقال سرخت و قرار گرفتن بسیاری از میادین نفت و گاز در مناطق مختلف دریایی برقراری نظم و امنیت بین المللی را جهت تردد کشتی های تجاری و مسافرتی و... توسط نیروهای دریایی کشورهای ساحلی در مناطق مختلف دریایی و همچنین سایر کشورها در دریای آزاد ضروری می نماید. خصوصاً مراقبت از این کشتی ها در هنگام بروز مخاصمات مسلحانه دریایی و جلوگیری از درگیری دریایی، پس ضرورت شکل گیری قواعد حاکم بر جنگهای دریایی و رعایت حقوق بین الملل در هنگام مخاصمه اجتناب ناپذیر است، همواره وقوع جنگهای دریایی خصوصاً در سطح بین المللی همیشه و در طول تاریخ آثار زیان باری را به بارآورده و باعث خرابیها و کشتار افراد زیادی شده است و در طی سالیان متمادی و همگام با توسعه حقوق بین الملل، حقوق جنگی و حقوق بشردوستانه در جنگ های دریایی نیز تکامل یافته و به صورت مدون در آمده است. تاریخ تحولات حقوق بین الملل موید این معناست که تلاشهای جدی در شئون و سطوح مختلف عملیاتی امداد تا در صورت وقوع جنگ دریایی محدودیتهای عینی و سنجش پذیری اعمال گردد. برای فرآیند تکوین و تدوین اصول و قواعدی تحت عنوان حقوق مخاصمات مسلحانه دریایی در دسترس قرار گرفت که از یک سو ناظر بر ممنوعیت توسل به زور بود و نیز در پرتو رویکردهای حقوق بشری به روابط انسانها در سطوح داخلی و بین المللی در مقام محدودیت آنها در بیرون شیوه های مخاصمات مسلحانه صحه گذاشته است. جنبه مثبت روند رو به تکامل حقوق بین الملل در این خصوص این است که آزادی عمل سنتی دولتها در چارچوب حاکمیت مطلق و استفاده کامل از همه توانمندیها و شیوه ها در معرض چالش شدید قرار گرفته، تا آنجا که همه کشورها در نظام بین الملل، مجبور به توجیه اقدامات خود در چارچوب قواعد پذیرفته شده گردیده اند. حقوق جنگ دریایی تا حد زیادی در نیمه قرن نوزدهم و اوایل قرن بیستم رو به سوی تحولی قاعده مند رفته و در قالب اسناد بین المللی جای گرفته است.

فهرست

صفحه	عنوان
۵	مقدمه
۹	فصل اول
۹	اقوام واجد تمدن دریایی، استعمارگران اولیه
۱۱	اقوام واجد تمدن دوگانه بری و بحری (هند و اروپاییان)
۱۴	ظهور اسلام و تمدن دریاتوردی مسلمانان
۱۷	بعد از قرن وسطی تا اوایل قرن بیستم
۱۸	از اوایل قرن بیستم تاکنون
۲۱	فصل دوم
۲۱	حقوق بین الملل بشر در ستانه
۲۱	اعمال جنگی
۲۷	انواع کشتی ها
۳۲	سایر ادوات جنگی
۳۳	مقررات خاص در مورد روشهای جنگ دریایی
۳۷	فصل سوم
۳۷	مناطق جنگی در دریا
۳۸	آبهای داخلی، دریای سرزمینی و آبهای مجمع الجزایری
۴۱	دریای آزاد
۴۲	مناطق ممنوعه دریایی
۴۴	عبور بی ضرر کشتی ها و ناوهای جنگی
۴۵	مصونیت کشتی های جنگی
۴۹	فصل چهارم
۴۹	جنگ و صلح و وضعیت کشتیرانی کشتی های جنگی
۵۷	عبور کشتی های جنگی و دریاهای آزاد
۶۱	فصل پنجم
۶۱	اقدامات و اصول حاکم بر جنگ دریایی
۶۷	اقدامات نسبت به کشتی های طرف مخالفه
۶۸	حق غنیمت گیری
۶۸	کشتی های جنگی و هواپیماهای نظامی دشمن

۶۸	کشتی های تجاری دشمن، محموله، مسافران و خدمه آنها
۷۳	کشتی های بیمارستانی
۷۶	سایر کشتیهای مورد حمایت
۷۸	سایر اهداف مورد حمایت
۷۸	اهداف زمینی
۸۱	فصل ششم
۸۱	بی طرفی در مخاصمات مسلحانه دریایی
۸۲	حقوق کشور بیطرف در نبرد دریائی
۸۴	تکالیف کشور بیطرف در نبرد دریائی
۸۶	حقوق کشورهای متخاصم
۸۸	تکالیف کشورهای متخاصم در نبرد دریائی
۹۱	فصل هفتم
۹۱	آتش بس و متارکه جنگ
۹۵	نمایندگان پارلمانی و قدرتهای حامی
۹۵	تصمیم به صلح
۹۷	منابع و مآخذ
۹۷	منابع
۹۷	منابع فارسی
۱۰۲	منابع غیر فارسی